

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Explicatur in quo sensu appetere potuerit Angelus se esse æqualem Deo,
& in quo non: ad concordiamque reducuntur Diuus Thomas & Scotus.
membrum 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

ligo, vbi velim, ac reddam quod ipsius est, pertinet ad speciem iustitiae: amor, quo patrem diligo, dum honorem debitum, et volo, ac exhibeo, pertinet ad speciem pietatis: amor, quo diligo proximum, dum elemosinam adhibeo, ad illius necessitatem ei volo, & porrigo, pertinet ad speciem misericordiae: & ita de reliquis, quae proximo in ratione illius volumus, aut nolimus: pro diuersitate namque obiectorum, siue bona sint, siue mala, quae eis volumus, aut nolimus, confurgunt diuersae species virtutum, ac vitiorum per ordinem ad proximos. Vnde intelliges facile, quam ratione praecpta omnia, quae circa proximos traduntur, in hoc verbo, praecpto generali insistantur, *Diliges proximum tuum, sicut teipsum*. Eodem modo alterius speciei est amor, quo nos ipsos ordinat, aut inordinat diligimus, dum nobis cibum ac potum appetimus, ac dum nobis appetimus venerea, & dum nobis ordinat aut inordinat appetimus honores, & eminentiam, ac dum appetimus diuitias, & ita de reliquis obiectis, quae nobis ordinat, aut inordinat appetimus: pro diuersitate namque huiusmodi obiectorum diuersae species virtutum, ac vitiorum in ordine ad nos ipsos confurgunt. Eodem modo vnus simplicissimus actus, ad virtutem religionis spectans, est, quo Deo volumus honorem, aut subiectionem, ac obedientiam illi debitam, qui speciem sumit pro qualitate eius boni, quod illi volumus, nec in eo actu sunt duae rationes formales virtutis, vna quae confurgat ex Deo, cui tale bonum volumus, & alia, quae confurgat ex bono, quod illi volumus & exhibemus.

Amor proximi qua ratione vnuerfam legem, qua erga proximum est in se continet.

Caritas erga Deum, erga nos, & proximum, virtus (sunt distincta ab aliis, quae circa ad obiecta corpora sunt bonorum, quae volumus, & exhibemus).

Amor in virtute in se continet.

Acienter probant Scotus & Gabriel ordinatum amorem sui, vnde in Angelo ortum habuit inordinatus appetitus beatitudinis, pertinere ad speciem superbiae: quia esto esset actus distinctus a concupiscentia beatitudinis, pertineret tamen ad vitium virtuti caritatis naturalis, amorisque sui ordinati contrarium per excessum, nec esset necesse, vt ad superbiam pertineret, quae cum humilitate pugnat: quare non immerito iurata videtur Scotus, neque constanter affirmat pertinere ad speciem superbiae.

MEMBRUM III.

Explicatur, in quo sensu appetere potuerit Angelus se esse aequalem Deo, & in quo non: ad concordiamque reducuntur Diuus

Thomas & Scotus.

IRCA tertiam conclusionem D. Thomae notandum est, Scotum in 2. d. 6. q. 1. in esse sententia, vt dicat, Angelum potuisse appetere se esse vt Deum per aequalitatem, potuisseque in eo peccare. Si tamen attentè legatur, non pugnat cum D. Thoma. D. namque Thomas loquitur de primo peccato Angeli, intelligendūque est de voluntate absoluta seu efficaci: Scotus autem, nec loquitur de primo peccato Angeli, nec de voluntate absoluta & efficaci, sed de conditionali, & inefficaci ad impetranda media ad executionem: quae voluntas inefficax, & conditionalis, velle aliquid confuevit appellari, sufficitque ad peccatum. Quia ergo sola voluntas efficax est, quae esse non potest impossibilem, eorumque, quae talia esse creduntur, velleitas vero voluntate conditionalis esse potest eorum, quae nulla ratione esse possunt, vt Aristoteles

Voluntate conditionata vt potuerit angelus appetere diuinam aequalitatem atque ea in peccare.

Des 3. Ethicorum c. 1. & 2. docet, merito Scotus loco citato affirmat, Angelum non potuisse quidem peccare ex electione, appetendo aequalitatem Dei, vt electio est voluntas efficax mediatorum ad finem: sic enim ex Aristotele 3. Ethicorum c. 2. Electio solum est eorum, quae esse possunt: potuisse tamen peccare ex electione, vt peccare ex electione, est peccare non ex ignorantia, nec ex passione, aut subreptione, sed ex plena cognitione. Nec credo quicquam tunc posse reprehendi in hac sententia Scoti: quin potius existimo satis probabile, Luciferum post primum peccatum, non solum a. ho. profectum fuisse Deum, voluitque Deum non esse, voluntate conditionata, si scilicet id esse posset, sed etiam appetuisse aequalitatem Dei, hoc est, se esse qualis est Deus, aut quiescens Deus, si id vlla ratione esse posset. Tanta fuit in eo monstro superbia, iniquitas, & insolentia: Haec omnia, praeter rationes alias Scoti, mihi persuaderi illa breuis, quia in his nullam video repugnantiam.

Vnde ad rationes quibus Diuus Thomas tertiam conclusionem probauit, quatenus cum hac sententia Scoti pugnare aliquid forte videbuntur, respondendum est. Ad primum, negando minorem, si sit sermo de voluntate conditionata, & post primum Luciferi peccatum: concedendo vero, si sit sermo de voluntate absoluta, de qua sola concludit optime probatio subiuncta, non vero de voluntate conditionata, seu velleitate, in qua non secus, ac in voluntate absoluta aeterni potest ratio peccati de vno & eodem obiecto, modo conditio apposita non sit, quae destruat rationem peccati, vt esset, si quis velle, quod in se est peccatum, at sub conditione, quod non esset peccatum.

Ad primum quo 3. d. Th. conclusio confirmabatur.

Molina in D. Thom.